
**AZ EGÉSZSÉGÜGYI SZAKDOLGOZÓK
TOVÁBBKÉPZÉSÉNEK MINŐSÍTÉSE
(MÓDSZERTANI AJÁNLÁS)**

Az egészségügyi szakdolgozók számára törvényben biztosított jog, hogy szakirányú szakképzésben és továbbképzésben való részvétel. A továbbképzések feladata a megszerzett ismeretek, készségek és kompetenciák folyamatos szinten tartása és fejlesztése, a tudomány korszerű színvonalának és az egészségügyi ellátás igényeinek megfelelően.

A továbbképzések felügyeletét az Egészségügyi Szakképzési és Továbbképzési Tanács szervezetéről és működéséről szóló 5/2010. (II. 16.) EüM rendelet alapján az Egészségügyi Szakképzési és Továbbképzési Tanács (továbbiakban: ESZTT) látja el. Ennek albizottsága az Egészségügyi Szak- és Továbbképzési Bizottság (továbbiakban: ESZTB), amely:

- véleményezi a továbbképzési rendszerrel kapcsolatos döntéstervezeteket,
- javaslatot tesz az egyes továbbképzések pontértékére az ESZTT számára.

A minősítés szempontjainak meghatározását – módszertani ajánlás formájában - a 28/1998. (VI. 17.) NM rendelet 5.§ (1) bekezdése az ESZTB feladatkörébe utalta.

Feladatkörében együttműködik a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamarával, a 2006. évi XCVII. törvény az egészségügyben működő kamarákról - 2.§ dc) g) k) l) pontjában előírtaknak megfelelően.

I. Jogi környezet

Az egészségügyi szakdolgozók továbbképzési rendszerét meghatározó jogszabályok:

- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről,
- 5/2010. (II. 16.) EüM. rendelet az Egészségügyi Szakképzési és Továbbképzési Tanács szervezetéről és működéséről,
- 28/1998. (VI. 17.) NM. rendelet az egészségügyi szakdolgozók továbbképzésének szabályairól,
- 1993. évi LXXVI. törvény a szakképzésről /10. § (1) i)/
- 45/2007. (III. 20.) Korm. rendelet az egészségügyben dolgozók alap- és működési nyilvántartásának vezetéséről
- 18/2007. (IV. 17.) EüM rendelet az egészségügyi szakképesítéssel rendelkező személyek alap- és működési nyilvántartásáról, valamint a működési nyilvántartásban nem szereplő személyek tevékenységének engedélyezéséről
- 2006. évi XCVII. törvény az egészségügyben működő szakmai kamarákról

II. A továbbképzések minősítésének a folyamata (1. számú melléklet)

1. Továbbképzést az a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet szervezhet, akinek vagy amelynek a továbbképzési programját az ESZTT engedélyezési eljárás során megfelelő szakmai színvonalúnak minősítette, valamint akinél vagy amely intézménynél a továbbképzés lefolytatásához szükséges szakmai feltételek rendelkezésre állnak.
2. Az egyes továbbképzési típusokat a 28/1998. (VI. 17.) NM rendelet szabályozza, és ennek megfelelő formanyomtatványokon – megfelelő mellékletek csatolásával - lehet a programokat az ESZTT-hez benyújtani minősítésre. Az űrlapok az Egészségügyi Szakképző és Továbbképző Intézet (továbbiakban: ETI) honlapjáról (www.eti.hu) letölthetők, ill. az ETI Tanácsadó irodájában beszerezhetők.
3. A minősítésre beküldött továbbképzési pályázatokat az ESZTB titkársága formailag ellenőrzi és az országos szakértői listán szereplő független szakértőkhöz értékelésre eljuttatja.

Kontrolként, véletlenszerű kiválasztás elve alapján, egyes továbbképzési programokat két szakértő számára küldi meg. A szakértői vélemények összevetését a bizottság végzi.

4. A szakértők a programokat a III. pontban ismertetett egységes szempontrendszer alapján minősítik, és javaslatot tesznek a továbbképzési pont meghatározására.
5. A minimálisan kéthavonta ülésező öt tagú ESZTB a szakértői javaslatok alapján a továbbképzéseket áttekinti, és javaslatot tesz a program továbbképzési pontszámára. A vitás kérdésekben az ESZTT elnöke dönt.
6. Az ESZTT az évente min. négy alkalommal megrendezésre kerülő ülésén dönt a továbbképzések pontértékéről.
7. A továbbképzés elfogadásáról, nyilvántartási számáról és pontértékéről a pályázók írásban értesítést kapnak, s ennek alapján programjukat két évig több alkalommal is megszervezhetik.
8. A minősített továbbképzésekről az ETI információs lapjában, az ETInfo-ban és a www.eti.hu ill. www.etinet.hu honlapon valamint a MESZK által kiadott „Hivatásunk” című folyóiratban, és a www.meszk.hu oldalon tájékozódhatnak az érdeklődők.
9. A programok archiválásra, a működési nyilvántartás és az ESZTT számára feldolgozásra kerülnek.

III. A továbbképzések minősítésének szempontjai

A minősített továbbképzési formák a 28/1998. (VI.17.) NM rendelet 3. § (1) bekezdésében meghatározottak.

- 1. A legalább 40 órás, elméleti, illetve gyakorlati foglalkozások keretében egyes szakmai témaköröket feldolgozó, vizsgával záruló továbbképzésen való részvétel, az elérhető pontok száma legalább 20, legfeljebb 40 ('A' típusú továbbképzés)**

A minősítéséhez be kell nyújtani

- a „A” típusú kitöltött adatlapot, melyhez csatolni kell az alábbiakat:
- a kontaktszemély nyilatkozata
- célcsoportok jegyzéke – az adott továbbképzésre vonatkozó célcsoport(ok) megjelölésével
- a továbbképzés részletes programja – óraterv, óravázlatok (előadók szakképesítései)
- oktatási segédlet jegyzéke (jegyzet, vázlat, irodalomajánlás, egyéb)
- oktatási módszerek megnevezése, oktatási infrastruktúra
- a továbbképzés minőségbiztosítási szempontjai
- a továbbképzés főszervezőjének oktatási tapasztalatainak bemutatása (maximum 1 oldal)
- a továbbképzésen részt vettek számára kiadott igazolás minta
- a választott számonkérési forma tervezetének becsatolása: írásbeli vizsga (megoldó lap), szóbeli és gyakorlati vizsga (feladatsor)

Az értékelés főbb szempontjai;

- a témakör aktualitása,
- a program célkitűzései,
- összhang a célcsoport és a program tartalma között,
- tananyagtartalom (felépítés, nyelvezet, szakmaiság),
- részletes tematika és ütemterv megfelelősége (téma-tartalom, óraszám, módszer, segédeszközök, oktatástechnikai eszközök),
- elmélet és gyakorlat aránya a továbbképzés céljához,
- tárgyi feltételek megfelelősége, biztosíthatósága,
- személyi feltételek (végzettség, oktatói gyakorlat),
- irodalomjegyzék és megfelelősége,
- oktatási segédlet biztosítása,
- számonkérés módja és tartalom összhangja,
- a munkaformák és időarányok megfelelősége a tartalomhoz,
- a továbbképzés minőségbiztosítási szempontjai.

2. Regionális, országos, helyi vagy szakmaterületi rendezvényen való részvétel (kongresszus, ankét), ahol legalább 5 előadás hangzik el, az elérhető pontok száma legalább 5, legfeljebb 10; ('B' típusú továbbképzés)

A minősítéséhez be kell nyújtani

- a „B” típusú adatlapot, melyhez csatolni kell az alábbiakat:
- a kontaktszemély nyilatkozata
- célcsoportok jegyzéke – az adott továbbképzésre vonatkozó célcsoport(ok) megjelölésével
- a rendezvény programja (időpont, előadók neve, előadások címe, visszacsatolás lehetősége)
- az előadók felkérésének, kiválasztásának módja,
- az előadásokat, poszttereket értékelő bizottság névsora (név, munkahely, beosztás)
- a továbbképzés főszervezőjének oktatási tapasztalatainak bemutatása (maximum 1 oldal)
- a rendezvényen részt vettek számára kiadott igazolás minta,
- az előadások, posztterek rövid kivonata.

Az értékelés főbb szempontjai;

- a rendezvény szintje (helyi, regionális, országos, nemzetközi),
- a célcsoport és az előadások összhangja,
- a rendezvény struktúrája,
- az előadások aktualitása, hasznosíthatósága a célcsoport vonatkozásában,
- az előadók felkérésének/kiválasztásának módja,
- a visszacsatolás, kérdések, vita lehetősége.

3. Regionális, országos, helyi vagy szakmaterület specifikus kongresszuson, ankétan, továbbképzésen tartott előadás vagy bemutatott poszter, az elérhető pontok száma legalább 10, legfeljebb 20; ('C' típusú továbbképzés)

A minősítéséhez be kell nyújtani

- a „C” típusú adatlapot, melyhez csatolni kell az alábbiakat:
- célcsoportok jegyzéke – az adott továbbképzésre vonatkozó célcsoport(ok) megjelölésével
- az előadás/poszter írott anyaga
- a szemléltetés (fólia, dia, egyéb) másolata
- a felhasznált irodalom és/vagy forrás megjelölése
- az előadásokat, poszttereket értékelő bizottság névsora (név, munkahely, beosztás)
- a továbbképzés/rendezvény programja

Az értékelés főbb szempontjai;

- az előadás, absztrakt poszter aktualitása,
- a rendezvény szintje (helyi, regionális, országos, nemzetközi),
- az előadás, poszter tartalma, szakszerűsége,
- az előadás, poszter felépítése, szerkezete, logikája,
- felhasznált irodalom és/vagy forrás megjelölése,
- az előadás stílusa, nyelvhelyessége ill. a poszter érthetősége, figyelemfelkeltő jellege,
- a szemléltetés és megfeleltetése.

4. Külföldi vagy hazai kiadó által megjelentetett könyv, cikk vagy pályamű (publikáció), az elérhető pontok száma legalább 15, legfeljebb 50, ('D' típusú továbbképzés)

A minősítéséhez be kell nyújtani

- a „D” típusú adatlapot, melyhez csatolni kell az alábbiakat:
- célcsoportok jegyzéke – az adott továbbképzésre vonatkozó célcsoport(ok) megjelölésével
- a publikáció egy példánya

-
- lektori vélemény másolata
 - a felhasznált irodalom és/vagy forrás megjelölése

Az értékelés főbb szempontjai;

Könyv:

- szakszerűség,
- nyelvi, kommunikációs megfelelőség,
- egyediség, eredetiség,
- terjedelem, belső arányok összhangja,
- felhasznált irodalom és/vagy forrás megjelölése,
- kapcsolódó gyakorlati vonatkozások, példák megléte, megfelelősége,
- logikai szempontok érvényesülése a felépítésben, tartalomban; magyarázatok, leírások érthetősége, pontossága,
- vizuális kommunikációs szempontok,
- célcsoportnak történő megfelelés, stílus.

Cikk/pályamű:

- szakszerűség,
- nyelvi, kommunikációs megfelelőség,
- egyediség, eredetiség,
- terjedelem, belső arányok,
- felhasznált irodalom és/vagy forrás megjelölése,
- logikai szempontok, stílus,
- vizuális kommunikációs szempontok,
- a megjelenés helye.

5. Egyéni továbbképzés, külföldi vagy hazai szakmai tanulmányút egy adott téma tanulmányozására, az elérhető pontok száma legalább 10, legfeljebb 20; ('E' típusú továbbképzés)

A minősítéséhez be kell nyújtani

- az „E” típusú adatlapot, melyhez csatolni kell az alábbiakat:
- célcsoportok jegyzéke – az adott továbbképzésre vonatkozó célcsoport(ok) megjelölésével,
- igazolás a szakmai tanulmányút szervezőjétől a részvételről,
- a szakmai tanulmányút programja,
- rövid összefoglalás a tanulmányút tapasztalatairól (maximum 1-2 oldal: célja, a tapasztalatok leírása és továbbadásának lehetőségei, stb.)

Az értékelésének főbb szempontjai;

- a tanulmányút elérte-e kitűzött célját (teljes egészében, vagy részben, illetve a megvalósulás érdekében tett-e lépéseket),
- a tanulmányút időtartama elegendő volt-e a probléma tanulmányozására; a napi idő/programbeosztás megfelelősége,
- a tanulmányút jelentett-e szakmai hasznot a résztvevőnek, hol, és hogyan kívánja hasznosítani, munkájába beépíteni tapasztalatait,
- a tanulmányút a szakmai alapképzettségnek megfelelő volt-e,
- milyen módon, kiknek, és mikor tervezi a tanulmányút tapasztalatainak átadását,
- a szakmai összefoglaló szerkezete, felépítése, színvonala.

6. Az adott szakképesítésnek megfelelő szakmai vizsga írásbeli feladatsora legalább 75%-os eredménnyel történő megoldása, az elérhető pontszám 50. ('F' típusú továbbképzés)

A minősítéséhez be kell nyújtani

- az „F” típusú adatlapot, melyhez csatolni kell az alábbiakat:
- célcsoportok jegyzéke – az adott továbbképzésre vonatkozó célcsoport(ok) megjelölésével,
- a vizsgára felkészítő tananyag tematikája (szakmai vizsga esetén megegyezik a szakmai és vizsgáztatási követelményeivel),
- a számonkérés feladatai és megoldásai (szakmai vizsga esetén megegyezik az Egészségügyi Minisztérium által kiadott feladatokkal).

Az értékelésének főbb szempontjai;

- a számonkérés témaköreinek aránya, a szakmai követelményekhez,
- a számonkérés módszere/i,
- a feladatok száma,
- az értékelés validitása (a megoldásra szánt idő, témakörök fontossága, súlyozása, stb.),
- a felkészítés tematikájának validitása,
- a felkészítés módszere/i.

Az egészségügyi miniszter 18/2009. (V.20.) EüM rendelete alapján:

7. Az e rendelet alapján minősített és vizsgával záruló távoktatási programon történő részvétel, az elérhető pontok száma legalább 20, legfeljebb 40. ('G' típusú továbbképzés)

A minősítéséhez be kell nyújtani

- a „G” típusú kitöltött adatlapot, melyhez csatolni kell az alábbiakat:
- A kontaktszemély nyilatkozata
- Célcsoportok jegyzéke – az adott továbbképzésre vonatkozó célcsoport(ok) megjelölésével
- Tananyag struktúrája, a továbbképzés részletes programja, elérhetősége – (tutorok szakképesítései)
- Oktatási segédlet jegyzéke (jegyzet, vázlat, irodalomajánlás, egyéb)
- Távoktatás infrastrukturális feltételek bemutatása
- A továbbképzés minőségbiztosítási szempontjai
- A továbbképzés főszervezőjének továbbképzési és távoktatási tapasztalatainak bemutatása (maximum 1 oldal)
- A továbbképzésen részt vettek számára kiadott igazolás minta
- A választott számonkérés módja, lebonyolítása: (feladatsor/megoldó lap) becsatolása

Az értékelés főbb szempontjai;

- A témakör aktualitása
- A program célkitűzései
- Összhang a célcsoport és a program tartalma között
- Összhang a tartalom és a távoktatási módszer között
- Tananyagtartalom (felépítés, nyelvezet, média támogatottsága)
- Tanulási útmutató megfelelősége
- Oktatás technikai feltételek megfelelősége, biztosítotttsága
- Személyi feltételek (végzettség, tutorok oktatói gyakorlata)
- Oktatási segédletek, irodalomjegyzék és megfelelősége
- Számonkérés módja és tartalom összhangja
- A továbbképzés minőségbiztosítási szempontjai

IV. A továbbképzések minőségbiztosítási szempontjai

A továbbképzések minősítési folyamata, az ISO 9001:2009 szabvány szerint tanúsított. Egyaránt rendelkezik folyamatba épített és kimeneti szabályozási elemekkel:

- A pályázatok szabványos formanyomtatványon kerülnek benyújtásra.
- A továbbképzések egységes értékelési szempontok alapján kerülnek minősítésre.
- Az ESZTB tevékenysége, működési szabályzatban rögzített.
- A továbbképzésekről a továbbképzés szervezők jelentést készítenek.
- A továbbképzések tapasztalatait az ESZTB folyamatosan értékeli, melynek eredményeiről az ESZTT-nek évenként beszámol.

A továbbképzések szervezése és lebonyolítása az Egészségügyi törvény szellemében, a szakmapolitikai prioritásoknak megfelelően történik.

Budapest, 2010. június 24.

**Egészségügyi Szakképzési
és Továbbképzési Bizottság**

A TOVÁBBKÉPZÉSEK MINŐSÍTÉSÉNEK FOLYAMATA

